

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมจะต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้จ่ายใช้สอยเนื่องด้วยระบบเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและเป็นเหมือนตัวแปรสำคัญในการเป็นตัวชี้วัดในการดำรงชีวิตของคนในสังคม ดังนั้นเมื่อเข้าสู่ยุคของเศรษฐกิจที่ผันผวนด้วยความเร็วและเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ จึงเกิดแนวทางพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใยราษฎรและทรงชี้แนวทางของคำว่า “ เศรษฐกิจพอเพียง ” ขึ้นมาเพื่อเป็นเหมือนแนวทางแม่บทเพื่อที่จะให้ประชาชนนำเอาไปใช้และประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้แนวทางดำรงอยู่และปฏิบัติ คนของประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทาง สายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน ดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่ได้เคลื่อนตัวไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทางด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (ประมวลและกลั่นกรอง จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่น ๆ เกี่ยวข้องตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป) อย่างไรก็ตามแม้กระแสของเศรษฐกิจไทยได้ฟื้นตัวขึ้นบ้างแล้ว จนมีการปรับประมาณการ รายได้ประชาชาติ (G.D.P. Gross Domestic Product) ให้สูงขึ้นเกินความคาดหมาย แต่แม้กระนั้นก็ตาม เสี่ยงห่วงกังวลของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างผิดความคาดหมายท่ามกลางปัญหาความอ่อนแอเชิงโครงสร้างที่ยังมิได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตอย่างค่อเนื่อง การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยคราวนี้ คนที่ได้ประโยชน์จะเป็นพวกที่มีทรัพย์สินมากอยู่แล้ว มิใช่ประชาชนทั่วไปอย่างแท้จริง จึงเท่ากับว่า ประชาชนระดับรากหญ้าเป็นผู้เสียเปรียบมากที่สุดเนื่องจากต้องเสียผลประโยชน์ของอนาคตของตนเองมาใช้จ่ายล่วงหน้าโดยที่ไม่คำนึงถึงผลพวงที่ตามมาภายหลังรัฐบาลได้กำหนดนโยบายบริหารราชการแผ่นดินเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหา

ความเดือดร้อนของประชาชนในทุกระดับ รวมทั้งแผนนโยบายของทางรัฐบาล โดยมีความตอนหนึ่งว่า “รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายที่จะดำเนินนโยบายเพื่อลดปัญหาความยากจนและนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้การลดค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายนำไปสู่การพอมือพอกินแล้วส่วนที่เหลือก็จะได้นำไปเป็นส่วนของคอยอดหนุนในสิ่งที่ขาดเหลือและจะได้เก็บส่วนนั้นไว้ใช้ในเวลาที่จำเป็น และนำไปสู่การสร้างชีวิตใหม่ที่ดีและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกว่าเดิมโดยกลไกทุกส่วนของภาครัฐในการสร้างโอกาสให้ประชาชนใช้ทุนทางปัญญา ศักยภาพส่วนตัวและสินทรัพย์ที่มีอยู่ได้ดำเนินไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ” (กรมการพัฒนชุมชน, 2545, หน้า 15)

ทั้งนี้ในปัจจุบันประเทศไทยได้รับอิทธิพลกระแสโลกาภิวัตน์จากชาติตะวันตกอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี ด้านสังคมและด้านวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก ที่เห็นได้ชัดก็คือ ความเป็นอยู่ของคนไทยในสังคมมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น การดำรงชีวิตไม่ได้อาศัย แต่เพียงปัจจัยสี่เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิตเหมือนสมัยก่อนแต่ในยุคปัจจุบันความต้องการเกี่ยวกับการบริโภคได้ขยายวงกว้างออกไปตามกระแสการพัฒนาของประเทศและเทคโนโลยีที่ก้าวไกลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ค่านิยมของคนไทยหันไปบริโภคความทันสมัยที่มาจากวัฒนธรรมชาติตะวันตก ได้แก่ การมีชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย การจับจ่ายซื้อสินค้า เพื่อแสดงสถานภาพทางสังคมหรือเสริมบารมี ล้วนแล้วแต่เป็นการบริโภค เพื่อตอบสนองความอยากมากกว่าความจำเป็น โดยเฉพาะในนักเรียนที่กำลังจะเริ่มเข้าสู่ชีวิตวัยรุ่นซึ่งกำลัง เป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยที่เริ่มรับผิดชอบตนเองมากขึ้น มีอิสระในการใช้จ่ายเงิน สิ่งของเครื่องใช้ และทรัพยากรธรรมชาติ จึงมีพฤติกรรมการบริโภคที่ยึดติด และลุ่มหลงในวัตถุสินค้าที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความหลงใหลคลั่งไคล้สินค้าที่มียี่ห้อดัง นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับตามแฟชั่น โทรศัพท์มือถือ และนาฬิกา เป็นต้นซึ่งสินค้าพวกนี้มีราคาที่แพง แต่นักเรียนวัยรุ่นมีการหาซื้อมาใช้อย่างไม่คำนึงถึงการประหยัดและความจำเป็น ทำให้เกิดนิสัยการใช้จ่ายเงินที่เกินฐานะ ซึ่งในการใช้จ่ายของนักเรียนวัยรุ่นนี้ส่วนใหญ่จะเป็นไปในลักษณะของการตกเป็นทาสของวัตถุและใช้สินค้าเพื่อยกฐานะทางสังคมของตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและสังคม จะเห็นได้จากพฤติกรรมการซื้อโดยใช้อารมณ์และความรู้สึกซึ่งได้มาจากการเรียนรู้ค่านิยมในสังคม อิทธิพลจากการโฆษณาสินค้าที่น่าเสนอค่านิยมใหม่ๆเป็นสาเหตุให้เกิดความรู้สึกอยากซื้อ อยากได้เป็นเจ้าของ และใช้สินค้านั้นทั้ง ๆ ที่เป็นสินค้าที่ฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็น

จะเห็นได้ว่านักเรียนวัยรุ่นมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยไม่รู้จักการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและเหมาะสมกับฐานะตนเองจากสภาพปัญหา และพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ฟุ่มเฟือย มีผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักเรียนวัยรุ่นโดยตรงในเรื่องการศึกษาและสุขภาพ กล่าวคือ นักเรียนวัยรุ่นจะไม่สนใจการเรียนชอบหนีเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิง อินเตอร์เน็ต เที่ยวกลางคืนกลับบ้านดึก ทำให้ผลการเรียนต่ำลงและในกลุ่มวัยรุ่นจะมีการดื่มเหล้าและใช้สาร

เสพติด ทำให้สุขภาพทรุดโทรมนอกจากนี้แล้วยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัวและสังคมอีกจากค่านิยมในการบริโภคเช่นนี้เกิดการแข่งขันในทางที่ผิด อาดมั่งอวดมี ด้วยการใช้เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายที่มีราคาแพงและนิยมคล้อยตามกลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน นักเรียนวัยรุ่นที่ครอบครัวมีฐานะดีก็กระทำโดยไม่เดือดร้อนมากนัก แต่ถ้าอยู่ในครอบครัวที่ฐานะไม่ดีก็จำเป็นต้องพึ่งตนเองและจะทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองหมายปอง สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือ นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มนี้จะหาทางออกโดยการหางานพิเศษทำ เช่น การลักขโมย ตลอดจนนำไปสู่การขายบริการทางเพศ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม โจรกรรม การปล้นฆ่า การทะเลาะวิวาท การเล่นการพนันรวมถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทำให้เกิดปัญหาและความเดือดร้อนขึ้นในครอบครัวของตนเอง สังคมและประเทศชาติได้ เกิดการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจเป็นจำนวนมาก เพราะแทนที่จะนำเงินจำนวนนี้ไปพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ กลับต้องนำมาใช้กับการอุปโภค บริโภคที่ฟุ้งเฟ้อไม่เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนวัยรุ่นครอบครัวและประเทศชาติ ก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบมากมายตามที่กล่าวมา

ฉะนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะคิดหาวิธีการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาการประหยัดซึ่งควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เด็กที่กำลังจะเติบโตเป็นวัยรุ่นในอนาคต นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6) เป็นวัยที่เหมาะสมในการปลูกฝัง และจะต้องเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอันเป็นกำลังสำคัญของครอบครัว สังคมและประเทศชาติต่อไป จะต้องมียุติกรรมการประหยัดคือ นักเรียนจะต้องการรู้จักใช้จ่ายเงิน สิ่งของเครื่องใช้ และทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่เป็นของตนเองและส่วนรวมให้เหมาะสมกับฐานะตนเองในการดำเนินชีวิต จะต้องลดละพฤติกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย

โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ เป็นโรงเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1- 2 ที่ให้บริการนักเรียนในเขตตำบลหนองปลิง มีนักเรียนที่มี ฐานะทางบ้านค่อนข้างที่จะยากจนและอาชีพของผู้ปกครองที่ไม่มีความแน่นอนโดยรับจ้างทำงานในโรงงาน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 อาชีพของชาวบ้านบ้านใหม่ทุ่งดินขอ, บ้านโคกเชือก, บ้านใหม่ ตำบลหนองปลิง
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

อาชีพ	(ร้อยละ)
อาชีพทำนา	20
อาชีพทำงานโรงงาน	70
อาชีพรับจ้างทั่วไป	10

ที่มา : (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง, 2550, หน้า 3)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนทั้ง 3 หมู่บ้านนั้น เป็นอาชีพที่ต้องอยู่ห่างจากบุตรเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยมีเวลาให้การอบรมบุตรของตนจึงทำให้บุตรของตนทำให้เกิดปัญหาเรื่องการใช้จ่าย และที่สำคัญประกอบกับ สถานะทางครอบครัวค่อนข้างยากจนดังจะเห็นได้จากอาชีพหลักของผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านบ้านใหม่ทุ่งดิน ๔ เป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีความแน่นอนทางด้านการเงินเพราะเนื่องด้วยผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานโรงงานและมีรายได้น้อยและเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับรายรับและรายจ่ายประจำเดือนแล้วนั้นเงินส่วนที่เหลือนั้นไม่มากดังจะเห็นได้จากตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบรายรับและรายจ่ายรายเดือนของผู้ปกครองนักเรียนบ้านใหม่ ๔(โดยรวม)

ชื่อหมู่บ้าน	รายรับ	รายจ่าย	คงเหลือ	หมายเหตุ
บ้านทุ่งดินขอ	เงินเดือน	- ค่าเช่าบ้าน	3,000 บาท	* ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานโรงงาน
	และธุรกิจ ๔	- ค่าครองชีพ	3,400 บาท	
	(15,000)	- ค่าการศึกษาบุตร	1,500 บาท	
		- อื่น ๆ	2,500 บาท	
บ้านโคกเชือก	เงินเดือน	- ค่าเช่าบ้าน	3,000 บาท	* ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานโรงงาน
	และธุรกิจ ๔	- ค่าครองชีพ	3,300 บาท	
	(15,000)	- ค่าการศึกษาบุตร	1,500 บาท	
		- อื่น ๆ	2,500 บาท	
บ้านใหม่	เงินเดือน	- ค่าเช่าบ้าน	3,000 บาท	* ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานโรงงาน
	และธุรกิจ ๔	- ค่าครองชีพ	3,500 บาท	
	(15,000)	- ค่าการศึกษาบุตร	1,500 บาท	
		- อื่น ๆ	2,500 บาท	

ที่มา : (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง, 2550)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นถึงความจำเป็นที่นักเรียนต้องรู้จักการประหยัดและการควบคุมรายจ่าย โดยเฉพาะการประหยัดและควบคุมค่าใช้จ่ายกับชีวิตของนักเรียนนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องออมในรูปแบบของเงินเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องมีการปลูกฝังตั้งแต่เด็กในเรื่องความประหยัดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของตนเองในแต่ละวันทำให้นักเรียนรู้จักการประหยัดในทรัพย์สินเกี่ยวกับ เครื่องนุ่งห่มและอุปกรณ์ทางการศึกษาที่หามาได้และได้รับจากทางโรงเรียนจนรืบประหยัดเสียแต่วันนี้เพราะการประหยัดคือการสร้างอนาคตของตนเองการสร้างอนาคตและอีกประการหนึ่งก็คือนักเรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอได้มีความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการประหยัดน้อยมากและการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นขาดการวางแผนในการดำเนินชีวิตโดยได้ศึกษาจากแบบสอบถามที่จากนักเรียนเพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นแล้วทราบว่าจากการใช้เงินที่ได้จากผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้ให้นักเรียนมาใช้จ่ายในโรงเรียนพอมาถึงโรงเรียนแล้วนักเรียนจะใช้จ่ายหมดเลยครั้งเดียวโดยจะไม่เหลือเอาไว้ใช้จ่ายตอนบ่ายอีกเลยและประกอบกับสภาพครอบครัวของนักเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอนั้นเป็นสภาพครอบครัวที่ไม่ค่อยมีเวลาให้แก่งานและกันโดยครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำงานรับจ้างในโรงงานและทำนาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะต้องเข้างานตามเวลาการทำงานจะต้องตื่นตั้งแต่เช้ามีเตรียมตัวเพื่อที่จะได้เดินทางไปยังบริษัทที่ร่ำจ้างและต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับสิ่งเหล่านั้นทั้งวันไม่มีเวลาดูแลบุตร ครอบครัวส่วนใหญ่จะนิยมให้บุตรช่วยเหลือตัวเอง และการใช้ชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนก็มาตามหน้าที่พอเย็นก็กลับบ้าน

จึงสมควรที่จะวิจัยและพัฒนาเพื่อจะแก้ปัญหาเร่งด่วนโดยการสร้างจิตสำนึกให้เด็กนักเรียนตระหนักและมองเห็นคุณค่า ของการหาเงินมาได้อย่างยากลำบากควรประหยัดและควบคุมการ ใช้จ่าย

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นอย่างไร
2. แนวทางและวิธีการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี คืออะไร
3. จะพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อแสวงหาแนวทางวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี
3. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่

ศึกษาในพื้นที่โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

2. ขอบเขตประชากร แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.1 ผู้มีส่วนสำคัญในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิงอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จำนวน 29 คน

2.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย ได้แก่ จำนวน 16 คน

2.2.1 บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 4 คน

2.2.2 กรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน

2.2.3 ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 10 คน

2.3.4 ผู้เชี่ยวชาญเรื่องกิจกรรมการประหยัด จำนวน 2 คน

3. ขอบเขตเนื้อหา

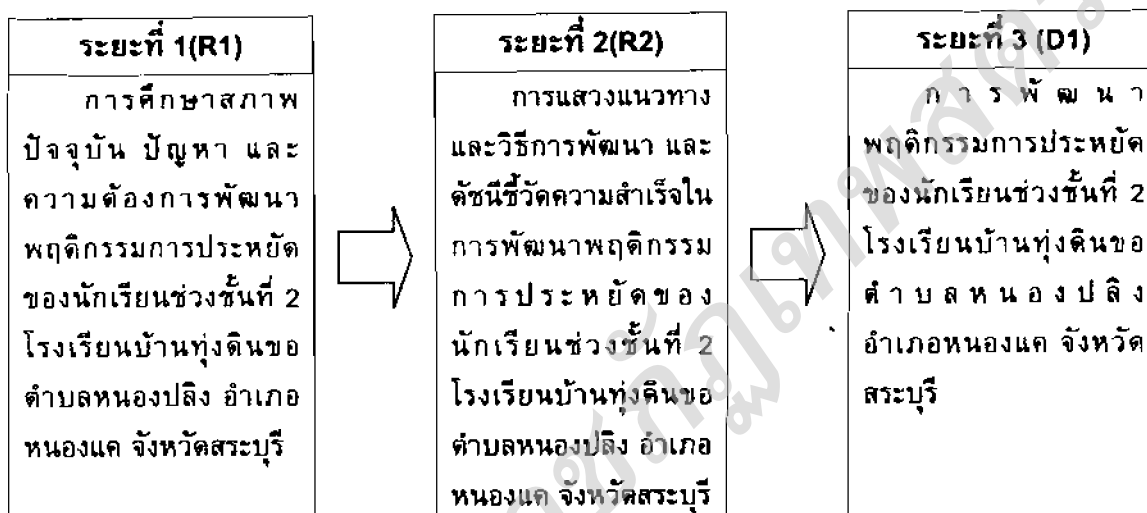
ประยุกต์ใช้จากหลักการประหยัดของนโยบายขับเคลื่อนแผนชุมชน ขจัดความยากจน ศูนย์อำนวยการต่อสู้กับความยากจนเพื่อชนะความยากจน กระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) (2548 - 2551 หน้า 70) ประกอบด้วย

3.1 การทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน

3.2 การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าผู้ที่มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาพฤติกรรมกรรมการประหยัดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ตำบลหนองปลิง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เป็นการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการประหยัดของนักเรียนที่ดีและเหมาะสม ถ้าได้รับการเสริมพลัง (empowerment) ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงเป็นการวิจัยและการพัฒนา (Research and Development : R&D) โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ในการวิจัยที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาโดยกำหนดการดำเนินงาน 3 ระยะ ต่อเนื่องกัน ประกอบด้วย

ภาพ 1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

การประหยัด หมายถึง การที่นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านใหม่ทุ่งดินขอ ฯ รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และที่หามาได้ อย่างมีเหตุผลและคุ้มค่าที่สุด ด้วยหลักการประหยัดตามนโยบายขับเคลื่อนแผนชุมชน ขจัดความยากจน ศูนย์อำนวยการต่อสู้กับความยากจนเพื่อชนะความยากจน กระทรวงมหาดไทยซึ่งประกอบด้วย การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ประจำตัวทุกวัน, การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น

พฤติกรรมการประหยัด หมายถึง พฤติกรรมของการรู้จักใช้จ่ายเงิน สิ่งของเครื่องใช้ และทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่เป็นของตนเองและส่วนรวมอย่างคุ้มค่าที่สุด

การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย หมายถึง การบันทึกการใช้จ่ายของเงินที่ได้จากผู้ปกครองลงในสมุดบันทึกเป็นประจำทุกวัน

การควบคุมรายจ่าย/ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หมายถึง การควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเองในแต่ละวันโดยการวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับวัยและฐานะของตนเองอย่างมีเหตุผล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และสามารถนำหลักการประหยัดมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างรู้คุณค่า ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีความมั่นคง

3. นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพฤติกรรมการประหยัดอัน
จะเกิดผลดีต่อครอบครัว โรงเรียนและชุมชนให้ได้รับความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนา
4. สามารถถ่ายโอนยุทธศาสตร์ไปยังโรงเรียนที่บริบทคล้ายกันเพื่อนำยุทธศาสตร์ไปปรับ
ใช้พัฒนานักเรียนให้รู้จักการประหยัดได้